

POROČILO ZVEZE MZPM VELENJE ZA LETO 2023

Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje (Zveza MZPM Velenje) je prostovoljska organizacija društev prijateljev mladine, ki delujejo v dobro otrok, mladostnikov in družin. MZPM Velenje je nevladna, nepolitična, samostojna, humanitarna, prostovoljska in nepridobitna zveza društev, ki deluje v javnem interesu in v javno dobro. Združuje društva iz Mestne občine Velenje ter občin Šoštanj in Šmartno ob Paki. V nekaterih nacionalnih projektih ZPMS opravlja tudi funkcijo regijskega koordinatorja nacionalnih programov in projektov (Otroški parlament, Evropa v šoli ...). MZPM Velenje se nenehno odziva na aktualna družbena vprašanja in dogajanje v lokalnem okolju, s svojim delovanjem pa veliko prispeva k oblikovanju pozitivnih vrednot življenja otrok, mladostnikov ter družin v Šaleški dolini in širše. Koordinacijo celotnega delovanja MZPM Velenje je opravljal Upravni odbor MZPM Velenje.

Temeljno vodilo pri prizadevanjih za uresničitev programa MZPM Velenje v letu 2023 je bilo ustvarjanje boljših pogojev za kvalitetno življenje otrok, mladostnikov in družin. Ob tem so v vseh programih in projektih skrbeli tudi za etičnost in skrb za spoštovanje Konvencije o otrokovih pravicah. To je bilo leto, ko je 70-letnico delovanja (1. marca 2023) začela praznovati njihova krovna organizacija ZPMS, jeseni pa je minilo 70 let, odkar je v Šaleški dolini začelo delovati prvo društvo prijateljev mladine. Del praznovanja ob tem visokem jubileju so opravili v letu 2023, osrednjo prireditev ob obletnici pa bodo izvedli letos jeseni, pred iztekom jubilejnega leta. Vsa naša društva smo 24. oktobra 2023 povabili na prireditev v Dom kulture Velenje, na kateri smo obeležili 70 letnico ZPMS in začetek praznovanja 70 letnice MZPM Velenje. Večina se je odzvala, brezplačne vstopnice so razdelili družinam z otroki v svojih okoljih. Pozdravil jih je podpredsednik ZPMS Uroš Brezovšek, potem pa je polna dvorana obiskovalcev uživala v predstavi Maček Muri išče kroniko, ki jo je naši zvezi podarila krovna organizacija.

Zveza MZPM Velenje združuje 14 društev prijateljev mladine iz MO Velenje, Občine Šoštanj in Občine Šmartno ob Paki. V MO Velenje je v letu 2023 delovalo 8 društev prijateljev mladine, med njimi v letu 2023 ustanovljeno DPM Med bloki. Delo aktivistov v DPM za otroke in z otroki je v celoti opravljeno brezplačno. Dotacijo za delo društev MZPM Velenje izplača tistim društvom, ki med letom pripravljajo in izvedejo različne projekte za otroke. Odobrimo jih na podlagi oddanih poročil o delu in finančnih poročil. V letu 2023 smo društvom dotacije izplačali v dveh delih.

Leto 2023 je zvezi postavilo kar nekaj novih preizkušenj. Močno so ga zaznamovala poletna neurja: v julijskem so veliko škodo na objektu Vile Rožle doživeli tudi sami, saj je več kot 70 let stara vrba klonila pod težo močnega vetra, se zlomila in padla na vilo. Stavbo je krepko poškodovala. Avgustovska neurja so veliko gorja prinesla tudi prebivalcem vseh treh Šaleških občin. Prizadetim so pomagali tudi s skupno akcijo MO Velenje in vseh javnih zavodov Velenje pomaga 2023, saj je akcija finančno potekala preko MZPM Velenje, ki ima status humanitarne organizacije, ki deluje v javnem interesu. V akcijo pomoči so se vključili takoj po avgustovskem neurju, veliko pomoči prizadetim družinam smo pridobili s pomočjo ZPMS. Akcija Velenje pomaga je za MZPM Velenje trajala od avgusta do decembra 2023, ko smo jo uspešno zaključili z nakazilom zbranih 100.060 EUR sredstev prizadetim družinam.

Zaradi slabše ekonomske situacije družin smo ob vseh rednih programih iz področij preventive in prostega časa tudi v letu 2023 celo leto veliko delali na humanitarnem področju. Pomagali so družinam, ki enostavno niso več zmogle vse višjih življenjskih stroškov. Največkrat smo pomagali družinam, kjer so starši zaposleni, a imajo minimalni dohodek, ki jim ni več omogočal, da mesečno poravnajo vse obveznosti. Veliko skrb so povečali enostarševskim družinam in družinam, kjer je hudo zbolel otrok ali eden od staršev. Delo na področju humanitarnosti so torej okrepili ne le zaradi prizadetih v neurjih, ampak tudi zato, ker se je na nas s prošnjo za pomoč obrnilo veliko novih družin z otroki. Število družin, ki smo jim pomagali, se je v primerjavi s časom pred pandemijo več kot podvojilo. Pri pomoči družinam iz Šaleške doline smo lahko veliko naredili tudi zato, ker so bili uspešni pri pridobivanju donacijskih sredstev in materialnih donacij, veliko pa nam je pri tem pomagala MO Velenje in tudi naša krovna organizacija ZPMS, ki se je izkazala tako pri pomoči socialno šibkim družinam kot družinam, prizadetim v neurjih.

Tudi v letu 2023 je bilo pri načrtovanju in izvedbi programov in projektov MZPM Velenje ključno, da smo bili ves čas kreativni, inovativni in hitro prilagodljivi novim situacijam. Načrtovanim aktivnostim smo med letom dodali še nekaj novih. Predvsem pa smo večkrat v letu spodnji, največji prostor v vili, spremenili v skladišče humanitarne pomoči, saj smo razdelili še več materialne pomoči kot med pandemijo. Delovanje smo razširili tudi na področje Spodnje in Zgornje Savinjske doline, kjer nimajo društev prijateljev mladine, pomoč družinam iz teh področij, ki so bile prizadete v poplavah, pa so zagotavljali s pomočjo ZPMS.

ZASEDENOST VILE ROŽLE

Vila Rožle, kjer je sedež MZPM Velenje, je bila v letu 2023 odlično obiskana in ves čas dobro zasedena. Redno smo opravljali koordinacijo dejavnosti v vili, v času po neurju, ki je poškodovalo zadnjo steno in vogal vile, streho ter strešno okno, pa smo koordinirali tudi vsa obnovitvena dela, ki ob koncu leta 2023 še niso bila povsem končana. Vila je bila v prvih mesecih leta 2023 zasedena več kot prejšnja leta. Pri prireditvah, načrtovanih na prostem, nam je deževno majsko vreme dvakrat preprečilo izvedbo 2. Družinskega dne v Sončnem parku, ki smo ga skrbno načrtovali, več sreče z vremenom pa smo imeli pri izvedbi VI. Otroške olimpijade in delavnice Buče, buče ... Obe prireditvi sta bili množično obiskani.

V oktobru, novembru in decembru 2023 smo v vili uspešno pripravili vse za projekt Veseli december 2023 (uskladili smo nastope Dedkov Mrazov v šolah, vrtcih in krajevnih skupnostih ter mestnih četrtih, na roke napisali vabila otrokom na prireditve, pripravili 1900 daril za otroke ...). Zaposlenim so pri tem pomagali tudi prostovoljci. V decembru 2023 smo razdelili tudi veliko daril otrokom iz socialno nespodbudnih okolij, ki smo jih pridobili s pomočjo več donatorjev. Darila so bila zelo bogata, otroci so v večini dobili tisto, kar so si želeli in kar so potrebovali.

V Vili Rožle je spomladi 2023 potekalo izobraževanje za nove svetovalce TOM telefona. Velenjska skupina je z njim pridobila 6 novih svetovalcev, pri nas pa so se izobraževali tudi novi svetovalci iz Maribora, Murske Sobote in Slovenskih Konjic. Izobraževanja so potekala ob petkih popoldne in sobotah dopoldne, od konca marca do konca maja, novembra pa smo z izvajalko izobraževanja Nino Babič opravili še supervizijo in zaključek izobraževanja.

Številni Vilo Rožle obiščejo tudi zaradi dveh stalnih razstavišč in občasnih razstav, ki jih pripravljamo med letom. V letu 2023 smo poleg stalnih razstav (galerija Male Napotnikove kiparske kolonije in Sončne zgodbe mladega mesta) pripravili še razstavo del, nastalih v dveh okoljevarstvenih projektih (Odpadek naj ne bo samo odpadek ter Varujmo in ohranimo Šaleško dolino). MZPM Velenje se je na lokalni ravni tudi v letu 2023 povezovala in (sodelovala z organizacijami, ki delujejo v dobrobit otrok, mladih in družin.

V nadaljevanju predstavljamo le večje izvedene projekte in programe MZPM Velenje v letu 2023.

KLUB PROSTOVOLJCEV »MLADI ZA MLADE«

Vsi prostovoljci MZPM Velenje, brez katerih naše delovanje ne bi bilo mogoče, se združujejo v klub »Mladi za mlade«. V letu 2023 je klub deloval 27 leto zapored. Komunikacija s prostovoljci se je v času zdravstvene krize močno spremenila. Z njimi smo tudi v letu 2023 v večini komunicirali preko e-pošte in po telefonu, pa tudi preko skupine prostovoljcev, ki jo imamo na facebooku. Tako smo jih najlažje dosegli in tudi pridobili za sodelovanje v naših programih in projektih. Prostovoljci in mentorji v klubu so dijaki, študentje, zaposleni različnih poklicev in izobrazbe ter aktivni upokojnenci, torej vsi, za katere lahko rečemo, da so tudi mladi po srcu. Največkrat smo se s prostovoljci družili v izobraževalnih programih in pri izvedbi naših programov in projektov. Z brezplačnimi izobraževalnimi vsebinami prostovoljce opolnomočimo, poleg tega jim nudimo kakovostno preživljanje prostega časa v projektih, namenjenih otrokom in družinam v lokalnem okolju, zato bomo v letu 2024 temu področju spet posvetili več časa in energije.

V projekte MZPM Velenje se je v letu 2023 aktivno vključevalo 100 prostovoljcev, od tega 23 moških in 77 žensk. V naše vrste smo vpisali 22 novih prostovoljcev in prostovoljk. V letu 2023 smo v svoje vrste sprejeli 5 novih mladih prostovoljcev in prostovoljk (do 17 leta starosti), še 18 pa je bilo dijakov ŠCV, ki so sodelovali v naših projektih in programih. V letu 2023 je z nami sodelovalo 28 mladih prostovoljcev (do 29 leta starosti) in 8 prostovoljcev in prostovoljk, starih do 17 let (brez dijakov ŠCV). Skupno so naši prostovoljci in prostovoljke v letu 2023 opravili 5237 ur prostovoljskega dela (leto prej 4273 prostovoljskih ur), največ na področju socialne varnosti, 2190 ur (leto prej 1921 ur) in na področju zdravja otrok 1760 ur (leto prej 1480). Sem štejemo zdravstveni letovanji in počitniško varstvo otrok ter tabore za otroke. Sledijo ure na področju kulture in umetnosti, kjer smo našli 501 uro (leto prej 354 ur) in na področju narave in družbenih vrednot, kjer smo našli 361 ur (leto prej 168 ur).

V letu 2023 smo presegli doslej najvišje število opravljenih prostovoljskih ur, ki smo ga zabeležili pred epidemijo, leta 2019, ko so naši prostovoljci in prostovoljke opravili 4658 prostovoljskih ur. Ocenjena vrednost njihovega prostovoljskega dela v letu 2023 je po veljavnih cenikih Slovenske filantropije kar 52.250,00 EUR.

PROGRAMI IN PROJEKTI, V KATERIH SO SODELOVALI PROSTOVOLJCI IN PROSTOVOLJKE

Člani kluba prostovoljcev Mladi za mlade skupaj z zaposlenimi na MZPM Velenje sodelujejo pri pripravi in izvedbi številnih programov in projektov. Nekatere pripravljamo samostojno, druge v sodelovanju z drugimi javnimi zavodi, društvi, lokalnimi skupnostmi ter krovno organizacijo ZPMS. Moramo poudariti, da sodelovanje z vsemi javnimi zavodi v MO Velenje pri skupnih projektih, pomembnih za mesto in dolino, teče odlično.

PUST, PUST, KRIVIH UST: na pustni torek, 21. februarja 2023, smo sodelovali pri izvedbi tradicionalnega, največjega otroškega in družinsko pustnega rajanje v Šaleški dolini. Odvilo se je na Pikinem otroškem igrišču, bilo je množično obiskano. Najbolj izvirne maske so bile nagrajene.

SKUPNOSTNI VRT V SONČNEM PARKU: Tudi v letu 2023 smo redno skrbeli za zasaditev in vzdrževanje rastlin v visokih gredah, poleti so nam pri tem pomagali tudi otroci, vključeni v projekt Poletno počitniško varstvo. Poskrbeli smo, da so bile gredice vedno lepo zasajene in vzdrževane.

POMLADNI SEJEM: V sklopu Pomladnega sejma 2023, ki je skupen projekt mesta, smo 6. maja 2023 sodelovali z ustvarjalnimi delavnicami za otroke. V več sklopih delavnic so izdelovali različne s pomladjo povezane izdelke, ki so jih lahko odnesli domov. Odlično je bila sprejeta tudi poslikava obrazov.

VII. OTROŠKA OLIMPIJADA: Otroško olimpijado, ki poteka pod geslom »**Sodelujem – zmagujem**«, smo ob pomoči naših številnih prostovoljcev izvedli v soboto, 17. junija 2023. Dogodek je v Sončni park in okolico Vile Rožle prinesel veliko veselja in športnega duha. Medobčinska zveza prijateljev mladine (MZPM) Velenje ga je pripravila in izvedla v sodelovanju z Malim športnikom in športno šolo Fit mravljice. Na prireditvi je pomembno sodelovanje, zato so na koncu vsi zmagovalci. Tistih, ki so na posameznih točkah zbrali vse žige, ki so bili dokaz uspešno opravljene športne discipline, je bilo 109, nemalo pa je bilo mlajših otrok, ki so opravili le nekaj disciplin, niso pa dvignili kartončka. Nam kot organizatorjem je bilo pomembno, da se vsi zabavajo in »športajo«, kar je odlično uspelo.

TORKOVA PETA v Vili Rožle, ČETRTOVA PETA v Mestni knjižnici Šoštanj: V času šolskega leta ob torkih, ob 17. uri, tradicionalno vabimo otroke in starše na ustvarjalna druženja, imenovana Torkova peta v Vili Rožle. Tema programa je vedno drugačna, prilagajamo jo letnim časom, praznikom, dogodkom, običajem in zanimivim ljudem. Trudimo se, da pripravljamo izvirne delavnice, v katerih veliko recikliramo in uporabljamo zanimive naravne materiale, izdelke pa udeleženci vedno odnesejo domov. V letu 2023 smo pripravili 34 Torkovih pet. Pri izvedbi je zaposlenim pomagalo 33 prostovoljcev. Našteli smo 291 otrok in 83 odraslih udeležencev. V Šoštanju pa smo v dogovoru z Mestno knjižnico Šoštanj delavnice enkrat mesečno, razen v času poletnih počitnic, pripravljali v njihovih prostorih. Dobivali smo se ob četrkih, ob 17. uri. V letu 2023 smo izvedli 9 delavnic, obiskalo jih je 87 otrok in 62 odraslih.

POČITNIŠKE KOLONIJE OB MORJU: V letu 2023 je razpis za sofinanciranje zdravstvenih letovanj prvič potekal preko Ministrstva za zdravje RS. Razpis je bil objavljen dokaj pozno, v začetku marca, čas za prijavo je bil spet kratek, a smo uspešno pridobili 154 mest za otroke in mladostnike iz Šaleške doline. Prva izmena je julija letovala ob slovenski obali, v Pacugu. Druga izmena je avgusta letovala v Poreču, v letovišču ZLRO v Špadičih. Več o letovanjih, ki jih ne bi mogli izpeljati brez naših prostovoljcev in prostovoljk, pa v nadaljevanju, v poglavju Poletne počitnice 2023.

34. PIKIN FESTIVAL (tema: ČASOVNI STROJ): MZPM Velenje je v projektu Pikinega festivala aktiven partner že vse od prvega Pikinega dne, torej 34 let. Pripravili smo ideje za ustvarjalne delavnice, ki smo jih izvajali v Rdeči dvorani, pomagali pri koordinaciji dela študentov in dijakov, pogovoru s častno pokroviteljico Mileno Zupančič. Delavnice je pripravila naša sodelavka Dona Pratnekar. MZPM Velenje je koordinirala dobrodelno akcijo Pika pomaga. Zbirali smo drobiž, ki so ga obiskovalci odlagali v dva šparovca na prizorišču festivala. Izkupiček smo namenili akciji Velenje pomaga za pomoč družinam, prizadetim v poletnih neurjih 2023.

POLETNO POČITNIŠKO VARSTVO 2023: Šesto leto zapored smo skupaj z Mladinskim centrom Velenje organizirali poletno počitniško varstvo za mlajše šolarje. V preteklih poletjih se je izkazalo, da je staršev, ki tovrstno varstvo potrebujejo, vedno več. K sreči smo jih lahko v času poletnih počitnic sprejeli več kot prejšnja leta, saj zdravstvenih omejitev ni bilo, upoštevati smo morali le prostorske in kadrovske. Otroci so v poletnem počitniškem varstvu zelo zadovoljni, saj organizatorji poskrbimo za pester, ustvarjalen in športno obarvan program. Zato se nekateri k nam vračajo že več let zapored, dokler ne dopolnijo 10 let, kjer je meja,

ko jih še sprejmemo v varstvo. Poletno počitniško varstvo otrok je bilo v letu 2023 organizirano v vseh devetih polnih počitniških tednih. Namenjeno je bilo mlajšim šolarjem iz MO Velenje, občine Šoštanj in občine Šmartno ob Paki. Organizirano je bilo ob delavnikih v juniju, juliju in avgustu, od 7.00 do 16.30 ure. V počitniško varstvo smo vključili kar 174 otrok, od tega 158 iz MO Velenje, kar je precej več kot leto prej, ko smo jih vključili 150. Dober obisk smo beležili tudi v tri urnih dopoldanskih aktivnostih za otroke Poletni počitniški živ-žav, ki so se želeli le malo družiti in ustvarjati ...

PREVENTIVNI PROGRAMI V LETU 2023

TELEFON OTROK IN MLADOSTNIKOV – TOM: 116 111: TOM je telefon za otroke in mladostnike, ki deluje v okviru Zveze prijateljev mladine Slovenije (ZPMS). Ustanovljen je bil leta 1990, na pobudo Komisije za otrokove pravice pri ZPMS. Pet let kasneje je bila vzpostavljena nacionalna mreža, ki sedaj povezuje okoli 200 usposobljenih svetovalcev. V letu 2023 je TOM telefon praznoval 34 letnico delovanja, velenjska skupina svetovalcev pa je del mreže pri TOM telefonu vsa leta, odkar deluje. V letu 2023 smo v Velenju v sodelovanju z ZPMS organizirali osnovno izobraževanje svetovalcev TOM telefona. Poleg kandidatov za velenjsko skupino svetovalcev so se pri nas izobraževali tudi novi svetovalci, ki sedaj delajo pri TOM Maribor, Slovenske Konjice in Murska Sobota. Po končanem izobraževanju smo v Velenju pridobili 6 novih svetovalcev TOM telefona, izobraževanja pa se je udeležilo 8 kandidatov.

Redno pripravljamo supervizije za svetovalce TOM telefona, ki jih izvaja dr. Saro Jerebic, supervizorka z licenco socialne zbornice. Skupaj smo opravili 218 ur supervizije, ki jih je bilo v letu 2023 skupaj 7. Na vsaki superviziji smo analizirali najmanj dva klica. Naša svetovalna skupina, ki je ena izmed osmih svetovalnih skupin, ki delujejo po Sloveniji, je v nacionalni mreži dežurala vsak ponedeljek, od 16. do 20. ure. Svetovalci so dežurali tudi med prazniki in med počitnicami. Vsak svetovalac je praviloma dežural po dve uri, dežurajo v parih. Z okrepitevijo skupine smo zelo zadovoljni, novi svetovalci so bili do konca leta 2023 še v fazi uvajanja, a so vsi zelo uspešno začeli z delom na TOM telefonu.

Odperta telefonska zveza je bila tudi v letu 2023 namenjena otrokom in mladostnikom, ki želijo pridobiti informacije, pomoč, ali pa se samo pogovoriti o težavah, dvomih, stiskah, ki jih doživljajo v vsakdanjem življenju. Klici so pogosto bolj zahtevni kot so bili, saj so tudi stiske mladostnikov vedno bolj kompleksne in resne. Vse več je bilo psihičnih stisk, depresij, samopoškodovanja, tudi samomorilskih misli, veliko manj pa tako imenovanih preizkuševalnih klicev. Po drugi strani pa je več svetovalnih klicev, ki so zelo dolgi. Na TOM so tudi v letu 2023 klicali otroci, mladostniki in odrasli. Na TOM telefon namreč pogosto kličejo tudi zaskrbljeni starši otrok, ko se ti znajdejo v različnih težavah. V letu 2023 je število telefonskih klicev spet naraslo. K več klicem in boljši prepoznavnosti zagotovo pripomore tudi akcija Tom potuje – otroke obiskuje in druge promocijske aktivnosti tega edinega svetovalnega telefona za otroke in mladostnike v državi.

V letu 2023 je TOM deloval 52-krat, dežurstvo ni odpadlo nikoli. Svetovalci in svetovalke so skupaj opravili 496 ur dežurstev (leto prej 367 ur). Skupaj s supervizijami in izobraževanji so opravili 1199 prostovoljskih ur (leto prej 744:45 ur). V letu 2023 so prostovoljci velenjske skupine pri telefonu TOM odgovorili na 869 klicev (leto prej 562 klicev). Sodelovalo je 19 svetovalcev in svetovalk - prostovoljcev, ki so po poklicu: pedagogi, socialne delavke, psihologi, sociologi, pravniki, ekonomisti, učitelji, profesorji ... Svetovalci so delo v projektu opravili brezplačno. TOM telefon je povezan z različnimi institucijami v Šaleški dolini in širše.

ŠOLA ZA STARŠE: Tudi v letu 2023 smo nadaljevali s strokovnimi srečanji na temo Otroci so naše največje bogastvo. Gre za treninge starševstva, ki jih pogosto obiskujejo tudi svetovalci TOM telefona, učitelji in vzgojitelji, naši prostovoljci, ki so vzgojitelji v kolonijah in sodelujejo pri izvedbi poletnega počitniškega varstva ... V sklopu predavanj v letu 2023 je bilo izvedenih 5 srečanj na različne teme, z različnimi slovenskimi strokovnjaki, aprilsko srečanje pa je zaradi bolezni predavatelja žal odpadlo. Predavanja šole za starše smo praviloma pripravljali drugi ponedeljek ali torek v mesecu, sezona pa traja od novembra prejšnjega leta do aprila tekočega leta. Predavanja izvajamo preko platforme ZOOM. Na petih predavanjih smo v letu 2023 našli 438 udeležencev.

Predavanja in predavatelji v letu 2023:

- 16. januarja 2023: dipl. psihologinja, supervizorka, predavateljica Familylaba Nina Babič, tema: Agresivno izberimo nenasilje (75 slušateljev);
- 20. februarja 2023; univ. dipl. psih., specialistka klinične psihologije, sodna izvedenka za področje klinične psihologije mag. Maša Naraločnik Sinur; tema: Čustveni svet otrok ob ločitvi staršev, (108 slušateljev);

- 15. marca 2023: univ. dipl. psihologinja, zakonska in družinska terapevtka dr. Andreja Poljanec, tema: Razvoj zdrave samostojnosti (84 slušateljev).
- 21. novembra 2023: dipl. vzgojiteljica, NLP praktik in vodja izobraževalnega centra Modra postaja pri ZPMS Slovenija Tanja Povšič, tema: Otrok in stiska (90 slušateljev).
- 4. decembra 2023: dr. Lucija Čevnik, profesorica filozofije in sociologije, specializantka lacanovske psihoanalize, pisateljica, publicistka in svetovalka; tema: Medvrstniško nasilje, ki pušča globoke rane (81 slušateljev).

KRATKE POČITNICE V VILI ROŽLE IN SONČNEM PARKU

ZIMSKE IN JESENSKE POČITNICE: Zimske počitnice so bile v letu 2023 zelo zgodaj, saj so se začele že konec januarja. Vseh pet počitniških dni, od 30. januarja do 3. februarja, smo počitnikarjem v Vili Rožle pripravili veliko ustvarjalnih in družabnih aktivnosti. Vsak počitniški dan je bil drugače tematsko obarvan, posvetili smo se tudi naravi in raziskovanju. Počitniški živ-žav je obiskalo okoli 20 otrok dnevno. V času jesenskih počitnic, prvih kratkih počitnic v šolskem letu 2023/24, smo v Vili Rožle dva delovna dneva (2. in 3. novembra 2023) izvajali dopoldanske počitniške programe. Poleg različnih ustvarjalnic iz plodov narave, ki smo jih nabrali kar v Sončnem parku, so mladi uživali tudi v igrah na prostem in pri igranju družabnih igrice. Obisk je bil odličen, vsak dan smo našli najmanj 19 udeležencev.

DELAVNICA BUČE, BUČE ...: Tik pred jesenskimi počitnicami smo družine povabili na tradicionalno delavnico »Buče, buče ...«, s katerimi vedno začnemo počitniški program v času jesenskih počitnic. Izvedli smo jo v četrtek, 26. oktobra, dogajanje pa je bilo živahno tako pred kot v Vili Rožle, saj nam je bilo vreme k sreči naklonjeno tudi za druženje na prostem. K sreči zato, ker je obisk presegel vsa pričakovanja in prireditve v notranjosti vile sploh ne bi bilo mogoče izvesti. Na prireditve smo se pripravljali kar nekaj dni in tako poskrbeli, da je bil večnamenski spodnji prostor v Vili resnično lepo okrašen, v njem so potekale ustvarjalnice in poslikave obrazov, obiskovalcem smo ponudili čarobno gostijo s prigrizki in čarobnimi napitki. Pred Vili Rožle smo razvrstili številne mize, da so družine imele prostor za izrezovanje buč in njihovo krašenje. V ustvarjanju so uživali tako otroci kot njihovi starši, saj gre za družinski dogodek, kjer brez sodelovanja odraslih ne gre, saj za izrezovanje uporabljamo nože. Tudi tokrat smo to počeli po metodi naših babic in dedkov in tako poskrbeli, da ta star slovenski običaj ne potone v pozabo. Pripravili smo 80 buč, po eno na družino, kar je kljub velikemu obisku zadoščalo. Gostili smo vsaj 100 otrok in 130 odraslih obiskovalcev.

POLETNE POČITNICE 2023

6. PROJEKT POČITNIŠKO VARSTVO: Projekt smo izvajali šesto leto zapored, tudi tokrat v sodelovanju z Mladinskim centrom Velenje, MO Velenje ter občinama Šoštanj in Šmartno ob Paki. Poletno počitniško varstvo otrok je bilo namenjeno otrokom od (zaključenega) prvega razreda osnovne šole, starim od 6 do 10 let. Od 26. junija do 28. julija 2023 je počitniško varstvo potekalo v Vili Rožle, od 31. julija do 11. avgusta pa v prostorih Mladinskega centra Velenje. Od 14. do 25. avgusta je varstvo spet potekalo v Vili Rožle, kjer je sedež MZPM Velenje. Potekalo je vseh 9 polnih počitniških tednov. S tem smo močno olajšali poletne skrbi staršem mlajših šolarjev, ki so težko sami doma. Starši so lahko za posameznega otroka izbrali dva tedna, ko so varstvo najbolj potrebovali, izjemoma smo jim odobrili tudi tri tedne, če je bil v izbranem terminu prostor. Zanimanje staršev je bilo zelo veliko, nam pa je bila največja nagrada, da so bili z našimi programi zadovoljni tako otroci kot starši. Počitniško varstvo za vseh devet tednov pa smo koordinirali na MZPM Velenje (prijava otrok, izdajanje položnic ...).

V varstvo smo tudi tokrat sprejemali le otroke zaposlenih staršev, ki poleti varstvo res potrebujejo. Otroci se v poletnem počitniškem varstvu odlično počutijo, saj organizatorji poskrbimo za pester, ustvarjalen in športno obarvan program. V letu 2023 smo v počitniško varstvo vključili 174 otrok (leto prej 150 otrok), po dnevih smo našli 870 otrok (leto prej 733 vključenih otrok). Največ otrok je bilo iz MO Velenje, 158 (leto prej 131), ostali pa so bili iz Šoštanja in Šmartnega ob Paki. Vse tri občine sofinancirajo program, najbolj bogato MO Velenje, od koder prihaja večina otrok. Tudi zato je varstvo za starše cenovno ugodno, saj pokrijejo le stroške prehrane, sadne malice in kosila. Ob dejstvu, da je večina otrok v varstvu 8 ur ali več, je organizirana prehrana nujna za zdravje in dobro počutje otrok. V času počitniškega varstva so za varovanje in animacijo otrok skrbeli zaposleni na MZPM Velenje in v Mladinskem centru Velenje, prostovoljci obeh organizacij, ki imajo pedagoško predznanje, ter dijaki preko projekta »Čisto moje Velenje«, ki so se jim pridružili tudi dijaki iz Občine Šoštanj. V juliju smo bili zelo veseli, ker so se nam enkrat tedensko pridružili

strokovnjaki Centra za krepitev zdravja Zdravstvenega doma Velenje. Njihovi strokovnjaki so otroke seznanili s tehnikami sproščanja, meditacijo, telovadnimi tehnikami in razgibanjem.

Poletje 2023 je bilo vremensko res razgibano. V neurju, ki je v Velenju pustošilo 19. julija, smo utrpeli večjo škodo na Vili Rožle. V času, ko je na vilo padla več kot stara vrba, je bila polovica otrok še v varstvu, saj se je to zgodilo nekaj po 15. uri. Bili so prestrašeni, saj je bilo neurje hudo, a smo jih uspeli pomiriti in varno predati staršem. Še isto popoldne smo poiskali nadomestno lokacijo, saj staršev nismo mogli pustiti brez varstva otrok. Zelo veseli smo bili, ker so nam prostore odstopili v Domu krajanov Stara vas, kjer smo potem gostovali v četrtek in petek, saj smo v vili odstranjevali posledice neurja, hišo pa je moral pregledati tudi gradbeni strokovnjak, ker je bila stena močno udarjena in nismo vedeli, ali je vila sploh varna za izvajanje dejavnosti v njej. Ko je potrdil, da nosilna stena ni prizadeta, je počitniško varstvo spet steklo v vili.

POLETNI ŽIV-ŽAV V SONČNEM PARKU: Vsako dopoldne med poletnimi počitnicami smo izvajali tudi program Poletni živ žav v Sončnem parku, kjer smo pripravili dvourne ustvarjalnice za počitnikarje, ki so se želeli le malo družiti. Veseli smo, da so k nam prihajale tudi družine iz tujine, pa otroci, ki so bili na počitnicah pri sorodnikih, sicer pa živijo v Sloveniji ali tujini. Prihajali so sami ali v spremstvu sorodnikov. Program smo izvajali tudi v času, ko v vili nismo izvajali počitniškega varstva otrok. Žal pa smo v tem neurju izgubili eno najlepših dreves pred vilo in s tem tudi senco na terasi, saj je vanj udarila strela in ga močno poškodovala, zato so ga morali požagati.

DNEVNI TABORI SONČNO MESTO: Zadnji teden počitnic (od 21. do 25. avgusta 2023) so počitnikarji zelo uživali tudi v dnevnih taborih Sončno mesto, ki so potekali v Vili Rožle na temo radovedni raziskovalci. Dnevni tabori so bili namenjeni otrokom od 6. leta starosti dalje, pa tudi starejše od 10. let. K nam so prihajali predvsem tisti, ki se težje za več dni ločijo od doma, vendar se radi družijo z vrstniki, ali pa tisti, ki varstva čez poletje niso potrebovali, zaželeli pa so si bolj pestre počitniške dni. V dnevnih taborih udeleženci hitro spletajo nova prijateljstva in aktivno preživljajo svoj prosti čas, zato se nekateri udeleženci vračajo iz leta v leto. Za temo dnevnih taborov smo izbrali radovednost, poimenovali smo jo **Radovedni raziskovalci**. Prvi dan smo dogajanje popestrili z Lego robotiko, ki jo je pripravil in izvedel **Damijan Vodušek**. Drugi dan nas je navdušil obisk Vzorčnega mesta, kjer so se res potrudili s programom. V sredo smo obiskali velenjsko mestno hišo, kjer smo spoznali delo župana, obiskali pa smo tudi velenjsko galerijo. Četrty dan smo obiskali laboratorije v podjetju Eurofins raziskave Slovenija d.o.o.. Zadnji dan taborov smo pripravili indijanski dan, otroci so se naučili izdelovati grafike z odtisi dreves, skupaj pa so v Sončnem parku poiskali tudi zaklad.

POČITNIŠKI ZDRAVSTVENI KOLONIJI NA MORJU: Zdravstveno letovanje otrok in mladostnikov na morju je program, ki ga naša zveza uspešno izvaja že skoraj šest desetletij. Prizadevamo si, da bi čim več otrok, še zlasti zdravstveno in socialno ogroženih, preživelo vsaj del počitniških dni brezskrbno, v zdravem okolju, v prijetni družbi, ob igri, rekreaciji in zabavi ter si tako nabrali novih moči za delo v novem šolskem letu. S tem poskrbimo tudi, da so v hladnejših mesecih leta imunsko bolj odporni in bolj zdravi. V letu 2023 je razpis za sofinanciranje zdravstvenih letovanj prvič potekal preko Ministrstva za zdravje RS, tudi na njem smo bili uspešni. Zdrave počitnice ob morju smo v času poletnih počitnic organizirali v dveh izmenah. Žal smo imeli v obeh izmenah kar nekaj zdravstvenih težav. Vseeno je v času letovanj nepozabne počitniške spomine ustvarilo 157 otrok iz Šaleške doline, za njihovo dobro počutje in animacijo pa je skrbelo 24 prostovoljcev. Pri organizaciji in izvedbi letovanj smo aktivno sodelovali vsi zaposleni. Prvo izmeno, ki je potekala od 12. julija do 22. julija, smo organizirali v slovenskem Pacugu, kjer so nam na ZPM Vič-Rudnik zagotovili dve celotni stavbi za nastanitev naših otrok in vzgojnega osebja. Letovalo je 89 otrok in mladostnikov iz Šaleške doline. V Poreču smo od 10. do 20. avgusta letovali v Hostel ŠIŠKA (upravnik ZLRO Ljubljana). V Poreču je letovalo 68 otrok. Za vse, ki so opravljali dela in naloge vzgojitelja v koloniji, smo organizirali izobraževanje, kjer smo jih podrobno seznanili z nalogami in obveznostmi, pri delu z otroki v koloniji. Pedagoški vodja letovanja v Pacugu je bil Blaž Hrovat. V Poreču je bila pedagoška vodja letovanja Bojana Špegel, ki je v delo pedagoškega vodje uvajala Matejo Car. V obeh izmenah smo imeli tudi plavalne vaditelje oz. športne animatorje. Otrokom in mladostnikom iz Šaleške doline smo pripravili brezskrbne, ustvarjalne počitniške dni. Kar nekaj otrok (5) je prvič letovalo ob morju, med njimi smo imeli letos več takih, ki so se nam na letovanju pridružili prvič, a so že bili na morju s starši ali s šolo.

Od 157 otrok je 154 otrok na morju uživalo s sofinanciranjem Ministrstva za zdravje RS. Ostalim smo letovanje omogočili s pomočjo občin (MO Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki) ter sponzorjev in donatorjev. Ti so dodali tudi sredstva za otroke iz socialno šibkejših družin, saj so starši z nizkimi dohodki plačali le del zdravstvene cene. Polno zdravstveno ceno v višini 155 EUR (oz. 160 EUR) je plačalo **84 otrok**, polovično zdravstveno ceno je plačalo **34 otrok**, **36 otrok** iz socialno šibkih družin pa je letovalo brezplačno. Finančna sredstva zanje smo pridobili iz različnih virov: humanitarnih akcij Zveze prijateljev mladine Slovenije

(Pomežik soncu in FIHO - Otroci s posebnimi potrebami), finančno so pomagali humanitarni Odbor za pomoč občankam in občanom MOV Velenje, Mestna občina Velenje, Občini: Šoštanj, Šmartno ob Paki ter posamezni donatorji, ki jih je bilo v letu 2023 več kot leto prej. Po koncu letovanja smo za obe izmeni opravili evalvacijo letovanja. Ugotavljali smo, da so otroci vsako leto bolj vedenjsko zahtevni, med njimi je vse več otrok, ki imajo posebne potrebe ali so preprosto nevzgojeni in zato problematični. Največja težava je, da starši pred odhodom na letovanje zamolčijo težave otroka, tudi že postavljene diagnoze, zato je treba med letovanjem pogosteje stopati v stik tudi s starši in iskati rešitve, da lahko uspešno izpeljemo delo v posamezni skupini otrok in na letovanju kot celoti. Zato smo tudi letos v posamezno skupino dali manj otrok, kot jih določa normativ, saj bi bili ob polnem normativu vzgojitelji preobremenjeni.

POLETNI ŠPORTNI TABOR V GOZDNI ŠOLI V MOZIRJU: Po tem, ko je Zgornjo Savinjsko dolino v začetku avgusta 2023 prizadelo močno neurje, nismo vedeli, ali bomo lahko izpeljali tradicionalni športni tabor Veter v laseh, ki ga organiziramo v Gozdni šoli Mozirje, ki leži na koncu naselja Loke. K sreči področje gozdne šole v neurju ni bilo prizadeto, čeprav je bilo naselje Loke, ki leži pred njim, med najbolj prizadetimi področji. Imeli pa smo še en problem. Tabor je vsako leto organiziran za otroke iz socialno šibkih družin. V letu 2023 je zaradi pomanjkanja denarja odpadel eden od pomembnih donatorjev tabora. K sreči smo potrebna dodatna sredstva s pomočjo izvajalcev tabora (Športnim društvom TEAM iz Mozirja) uspeli pridobiti pri fundaciji Radia 1, Rotary klub Velenje kot glavni donator pa je tudi zagotovil sredstva za izvedbo tabora, ki ga pripravljamo tudi v sodelovanju s Športno zvezo Velenje in Gozdno šolo Mozirje (Forest camping). Športni tabor smo izvedli tik pred iztekom počitnic, od torika, 22. avgusta, do sobote 26. avgusta 2023. Vanj smo vključili otroke v starosti od 7 do 13 let, nekaj tudi iz rejniških družin. Otroci, skupaj jih je bilo 18. Udeleženci tabora so uživali v pestrem programu in številnih aktivnostih, ki so jim jih pripravili športni animatorji. Športne počitnice so bile za otroke povsem brezplačne.

TEDEN OTROKA NA TEMO ZAKAJI IN ZATOJI RADOVEDNOSTI: Teden Otroka® je poseben program, ki ga že od leta 1954 organizira Zveza prijateljev mladine Slovenije (ZPMS). Program je namenjen osveščanju in izobraževanju o vprašanih, povezanih z otroki in mladostniki. Osrednja tema tedna otroka v letu 2023 je bila Zakaji in zatoji radovednosti, potekal pa je od 2. do 8. V teden otroka so se vključile tudi šole in vrtci iz Šaleške doline, v času tedna otroka pa je potekala tudi dobrodelna prireditev Velenje pomaga 2023, saj se je na Visti odvila v soboto, 7. marca. Poslanico Tedna otroka smo pomagali deliti tudi na MZPM Velenje, posvetili pa smo mu tudi 34. Pikin festival.

VESELI DECEMBER 2023

V Šaleški dolini Dedek Mraz ni le eden od treh decembrskih dobrih mož. Otroke iz MO Velenje ter občin Šoštanj in Šmartno ob Paki razveseljuje že 75 let. Od aprila leta 2020 je obisk Dedka Mraza vpisan v register nesnovne kulturne dediščine. MZPM Velenje tradicije obdarovanja otrok z individualnimi darili, v katerem je vedno kvalitetna knjiga in igračka oz. set za ustvarjanje, ni prekinila vse od leta 1965.

Priprave na Veseli december 2023 smo na MZPM Velenje začeli že sredi poletja, ko smo izbrali in naročili darila za otroke. Ker smo se zelo potrudili z zniževanjem cen in iskanjem najugodnejše ponudbe, je darilo za enega otroka zneslo 7,35 EUR. 1.900 daril smo s pomočjo prostovoljcev pripravili do sredine novembra. Vsak otrok od 3. do 6. leta starosti prejme osebno vabilo na prireditev, ki ga krasi lepa ilustracija. V letu 2023 ga je ustvarila naša sodelavka, ilustratorica Dona Pratkanar. Vabilo je bilo zelo toplo sprejeto, sploh, ker je upodobila Dedka Mraza, ki se s kočijo pelje proti Velenju, saj je v ozadju Velenjski grad. Dedek Mraz otrokom kartico vsako leto napiše na roke, kar pomeni, da mora napisati kar 1.900 kartic. Starši pripovedujejo, da so osebne pošte otroci zelo veseli. Vlogo Dedka Mraza so odigrali trije prostovoljci, vsi že zelo izkušeni. So tudi ljubiteljski gledališčniki. Obiskov dobrega moža je bilo tudi v decembru 2023 veliko, vsaj 100. Glavni lik igra Samo Kopusar, ki nastopa na največjih prireditvah in na plakatih, reklamnem materialu ... Lik igra že več kot dve desetletji, odkar je prevzel vlogo »glavnega« Dedka Mraza, opravi tudi največ nastopov. Poleg njega sta dobra dedka tudi Matej Mraz in Nejc Škorjanc.

V torek, 12. decembra 2023, je Dedek Mraz prispel v Šaleško dolino. V velikem številu smo ga pričakali na velenjskem Titovem trgu. Veselo pričakovanje prihoda Dedka Mraza nam je z glasbeno predstavo Veselo pričakovanje pričarala Andreja Zupančič. Skupaj z njo in Boštjanom Odrom, ki je vodil prireditev, smo pričakali prihod dobrega moža s sivo kučmo in belo brado. Ko je skupaj s svojimi prijatelji prispel med nas, tokrat z avtomobilom na električni pogon, ki smo ga poimenovali »dedamobil«, je na odru nagovoril otroke, ki jim oči kar zažarijo, ko ga zagledajo. Zbrane je v imenu občine pozdravila tudi velenjska podžupanja Aleksandra Vasiljević. Ko se je Dedek Mraz odpravil med otroke pod odrom, ki jih je razveselil tudi s svojimi

bombončki in forografiranjem z njim, je za glasbeno zabavo poskrbela skupina Bepop Ladies. MO Velenje je poskrbela tudi za brezplačen čaj za obiskovalce prireditve. S prihodom Dedka Mraza v Šaleško dolino se je že isti dan začel tudi sklop prireditev, ki jih MZPM Velenje pripravlja pod nazivom Veseli december 2023, vse pa so tudi del dogodkov pod nazivom Čarobni december.

Dedek Mraz je od 15. do 22. decembra 2023 na 24 prireditvah v Šaleški dolini obdaril vse otroke od 3. do 6. leta starosti. Skupaj jih je bilo 1.878 (leto prej 1.900), od tega v MO Velenje 1.380, v Občini Šoštanj 359 in 139 v Občini Šmartno ob Paki. Osrednji del darila je bila tudi tokrat kvalitetna knjiga. Prejeli so slikanico »Posladkaj se, miška«, ki jo je napisala Mojica Bonte, ilustrirala pa Tina Perko. Za drugega otroka v družini, če sta bila oba upravičena do darila, smo pripravili knjigo iste avtorice za naslovom »Šivalnica besed«. V darilni vrečki je bil tudi otroški ustvarjalni set s praskankami in pobarvankami, ki so mu bile priložene barvice. Otroci so darila dobili po tem ko so si v domovih krajanov in kulturnih domovih v vseh treh občinah Šaleške doline ogledali predstavo za otroke. Te so izvedli Gledališče Velenje (Kdo je napravil Vidku srajčico?), Gledališka skupina Pravljični dotik iz Šoštanja (Mišek Matiček peče piškote) ter Pravljično gledališče Maje Furman (Pika, pika, piskrček). Po ogledu predstave so se lahko družili z Dedkom Mrazom, z njim zapeli in se fotografirali. Na manjših prireditvah je otrokom darila razdelil Dedek Mraz, na večjih pa smo dedku pomagali zaposleni in naši prostovoljci iz 14 društev prijateljev mladine ter predstavniki krajevnih skupnosti, kjer društev nimamo. Za otroke, ki živijo v mestu, smo v velenjskem Domu kulture pripravili kar 6 prireditev, 2 v Kulturnem domu Šoštanj in 2 v Kulturnem domu v Šmartnem ob Paki. Dedek Mraz je decembra obiskal tudi vse vrtce in osnovne šole v občinah Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki, tudi manjše enote vrtca in podružnične šole. V Šaleški dolini je 9 centralnih osnovnih šol, ki imajo 5 podružnic, in trije vrtci z več enotami. V MO Velenje jih ima Vrtec Velenje 13, v Šoštanju 3, v Šmartnem ob Paki pa imajo po gradnji prizidka en velik vrtec. Povsod so Dedku Mrazu pripravili lep sprejem, marsikje tudi poseben program. V večjih vrtcih je opravil dva nastopa, da so v njih lahko res uživali vsi malčki. V vrtcih je opravil 26 nastopov. Obiskal še Čarobno promenado, Glasbeno šolo Velenje, v spremstvu podžupanje Aleksandre Vasiljevič je obiskal tudi Dom za varstvo odraslih Velenje (v Topolšici), domske skupnosti v Velenju, VDC Ježek, hišo brezdomcev, materinski dom, številne zavode ... Skupaj je do novega leta opravil vsaj 100 obiskov. V nedeljo, 31. decembra, se je Dedek Mraz od otrok poslovil na otroškem silvestrovanju, ki se je na Titovem trgu tokrat začelo sredi dneva, ob 11. uri. Skupaj z Dedkom Mrazom so otroci na prireditvi, odštevali sekunde do novega leta. Udeležba je bila odlična, slovo zelo lepo.

PROGRAMI, KI JIH IZVAJAMO V SODELOVANJU S ŠOLAMI IN VRTCI

USTVARJAJMO V TUJEM JEZIKU: Gimnazija Velenje je že desetič zapovrstjo povabila osnovnošolce k ustvarjanju v tujih jezikih. Odziv je bil dober, saj je sodelovalo kar 42 osnovnošolcev pod mentorstvom 11 učiteljev iz 10 osnovnih šol od Koroške preko Velenja do Savinjske doline. Mladi ustvarjalci so se v četrtek, 20. aprila 2023, udeležili zabavne in poučne angleške delavnice pod vodstvom dijakov. Poleg priznanj so prejeli tudi knjižne nagrade, za katere smo poskrbeli na MZPM Velenje. Knjižne nagrade so dobili prav vsi sodelujoči, podelila jih je sekretarka zveze.

"VARUJMO IN OHRANIMO ŠALEŠKO DOLINO" (šolsko leto 2022/2023): Začetki projekta, katerega namen je bil mlade seznaniti z naporji za izboljšanje stanja okolja v takrat okoljsko degradirani Šaleški dolini, sežejo v leto 1994. Prvotni namen se je z leti sicer spreminjal in prilagajal trenutnim razmeram, vendar pa cilj še vedno ostaja enak - vsako generacijo seznaniti z dosežki na področju okoljske sanacije. Ob tem jih motiviramo za varčevanje energije, navajamo na sodobne sisteme ravnanja z odpadki in dvigujemo njihovo okoljsko zavest. V sodelovanju s podjetjem Eurofins raziskave in razvoj Slovenija d.o.o. smo v šolskem letu 2022/2023 za osmošolce Šaleške doline spomladi 2023, od 19. aprila do 16. junija, izvedli prvi del izobraževalnega projekta. Za vsako sodelujočo šolo smo pripravili svoj dan za projekt, kar nekaj pa nam jih je »prestavilo« slabo vreme, zato se je prvi del projekta močno zavlekel. Najprej so udeleženci spoznali okoljska prizadevanja v zadnjih dveh desetletjih, potem pa opravili še terenski ogled. V drugem delu projekta so udeleženci pod vodstvom mentorjev ustvarjali plakate na temo Okoljski problem(i) Šaleške doline danes! Do dogovorjenega roka smo na MZPM Velenje prejeli 15 plakatov iz štirih osnovnih šol, ki jih je ustvarilo 50 avtorjev. Strokovna komisija je izbrala najboljša dela, avtorje petih najboljših plakatov in njihove mentorje pa smo povabili na zaključno prireditev. Zaključek smo v Vili Rožle in pred njo pripravili 21. junija 2023. Udeleženci so si najprej ogledali razstavo nastalih plakatov, vsem avtorjem izbranih petih plakatov pa smo podelili lepe knjižne nagrade. Udeležence zaključne prireditve smo potem povabili pred Vilo Rožle, kjer so s pomočjo KID COMADRES na papir odtiskovali letnice z drevesnih štorov. Na delavnici so nastale krasne

grafike, udeleženci pa so spoznali, da lahko odtis letnic drevesa primerjamo s prstnim odtisom, saj vsako drevo ustvari unikaten vzorec letnic.

"ODPADEK NAJ NE BO SAMO ODPADDEK": Gre za drugi najstarejši ekološki projekt v Šaleški dolini, ki v organizaciji MZPM Velenje poteka od leta 1996. V njem mladi spoznavajo gospodarjenje z odpadki. Okoljevarstveni projekt za šeste in sedme razrede osnovnih šol v Šaleški dolini smo v letu 2022 prav tako organizirali v sodelovanju s Eurofins raziskave in razvoj Slovenija d.o.o., PUP Saubermacher d.o.o. in Centrom ponovne uporabe Velenje. Tudi v letu 2023 smo v prvi polovici leta zaključili projekt Odpadek naj ne bo samo odpadek za šolsko leto 2022/2023, jeseni pa smo izvedli prvi, teoretični del projekta za šolsko leto 2023/2024. Zaradi selitve prvega dela projekta iz pomladi v jesenski čas smo projekt v enem koledarskem letu izvajali dvakrat. Oktobra 2022 smo izvedla prvi del tokrat že 27. projekta Odpadek naj ne bo samo odpadek. V njem so šestošolci spoznavali ravnanje z odpadki. V projektu je v tem šolskem letu sodelovalo **427** učencev in učenk iz osmih osnovnih šol iz vseh treh občin Šaleške doline. V drugem delu projekta so udeleženci pod vodstvom mentorjev ustvarjali na zanimivo temo »Moj dežnik je lahko ...«. Do dogovorjenega roka smo na MZPM Velenje prejeli 35 del iz štirih osnovnih šol, ki jih je ustvarilo 50 avtorjev. Strokovna komisija je izbrala najboljša in najbolj izvirna dela, avtorje in mentorje pa smo v torek, 25. aprila. Po ogledu nastalih del in podelitvi nagrad avtorjem najboljših del smo pripravili grafično delavnico, ki smo jo posvetili tudi svetovnemu dnevu Zemlje.

V ponedeljek, 2. oktobra 2023, smo na MZPM Velenje končali prvi del okoljevarstvenega projekta Odpadek naj ne bo samo odpadek za novo šolsko leto. Sodelovalo je **533 osnovnošolcev**. Dobili so nalogo, da iz odpadnih materialov ustvarijo nove izdelke na temo Mozaik odpadkov. Oddati so jih morali do konca februarja 2024. 24. aprila 2024 smo pripravil razstavo nastalih del in zaključno prireditev, na kateri bomo razglasili zmagovalce letošnjega projekta.

ZELENI NAHRBTNIK: Program je namenjen okoljski vzgoji predšolskih otrok v prizadevanjih za čisto okolje, v katerem otrok živi. V letu 2023 je Zeleni nahrbtnik 20. marca krenil na pot po vseh treh vrtcih v Šaleški dolini. Štiri nahrbtnike smo opremili z novimi vpisnimi listi, zemljevidi ... Predšolski otroci radi sodelujejo v programu, ki ga poznajo poznajo tudi po simpatični lutki zmajčka Jurčka. V projektu sodelovalo okoli 1500 vrtčevskih otrok in številne strokovne delavke in delavci v Vrtcu Velenje, kjer sta krožila dva nahrbtnika, v Vrtcu Šoštanj in Vrtcu Sonček v Šmartnem ob Paki. V slednjih je krožil po en nahrbtnik. V Vilo Rožle so se nahrbtniki vrnili junija, z izpolnjenimi listi, simpatičnimi risbicami, pesmicami in izpolnjenimi nalogami.

S KNJIGO V SVET - KAJUHOVA BRALNA ZNAČKA

Leto 2023 je bilo po tem, ko smo že v letu 2022 obeležili Kajuhovo leto, to razglašeno tudi s strani države. Na MZPM Velenje smo mu veliko pozornosti posvetili v obeh letih. V času, ko knjige vse bolj nadomešča sodobna elektronika, je projekt S knjigo v svet – Kajuhova bralna značka, še bolj pomemben kot v preteklosti. To je bilo namreč leto, ko smo imeli obletnico tudi mi, saj mladi v Šaleški dolini Kajuhovo bralno značko usvajajo že **56 let**. Veseli smo, da statistika kaže, da so mladi tudi v minulem šolskem letu veliko brali. Zato se za prihodnost Kajuhove bralne značke ne bojimo, saj vemo, da je gibanje med mladimi še vedno priljubljeno. Na posameznih šolah so pripravili slavnostne podelitve bralnih značk in ob tem gostili zanimive goste. MZPM Velenje je pripravil posebno prireditev za zlate bralce in bralke, za vse osnovne šole v Šaleški dolini pa smo zagotovili tudi bralne kartončke in nalepke. v lanskem šolskem letu Kajuhovo bralno značko usvojilo 3.098 osnovnošolcev in osnovnošolk iz Šaleške doline (leto prej 3.148), kar lahko pripišemo tudi manjši generaciji osnovnošolcev), od tega 2.294 v MO Velenje, 571 v Občini Šoštanj in 233 v Občini Šmartno ob Paki.

Zadnji dan v mesecu maju smo v velenjskem Domu kulture pripravili zaključno prireditev letošnje Bralne značke »Zlata bralka – zlati bralec«. Na njej smo podelili spominska priznanja vsem devetošolcem iz vseh devetih osnovnih šol v Šaleški dolini. Prejeli so jih vsi, ki so Kajuhovo bralno značko usvojili v vseh devetih razredih osnovne šole. V letu 2023 je bilo zlatih bralk in bralcev 140, (105 iz MO Velenje, 27 iz Občine Šoštanj in 8 iz Občine Šmartno ob Paki). MZPM Velenje je na prireditvi povabila tudi vse osnovnošolce in dijake, ki so v šolskem letu 2022/2023 sodelovali na natečaju Evropa v šoli, ki poteka pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenije. Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje je regijski koordinator natečaja za Šaleško ter Spodnjo in Zgornjo Savinjsko dolino. Na natečaju je sodelovalo **16 šol** iz regije SAŠA, od tega 14 osnovnih in dve velenjski sprednji šoli. Usvojili so dve nacionalni nagradi, kar je v državnem merilu lep uspeh. Vsem, ki so prišli na prireditev, je priznanja in darila podelila velenjska podžupanja Aleksandra Vasiljevič.

PREDŠOLSKA BRALNA ZNAČKA

Da so knjige zaklad, ve tudi 860 predšolskih otrok iz MO Velenje, občine Šoštanj in občine Šmartno ob Paki, ki so v letu 2023 usvojili predšolsko bralno značko. Program Predšolska bralna značka izvajamo v vseh treh javnih vrtcih v Šaleški dolini. Cilj projekta je, da otrok ob knjigi, ki mu jo preberejo starši, bratje, sestre ali strokovne delavke, doživlja ugodje, veselje in zabavo. Na MZPM Velenje smo v letu 2023 pripravili 5 zaključnih prireditev za dobitnike predšolskih bralnih značk. Lepo darilo je vedno tudi lutkovna ali gledališka predstava. V Velenju so mladi nagrajenci in njihove mentorice na dveh prireditvah najprej uživali v predstavi Čarobni fižolček v izvedbi Lutkovnega gledališča Velenje. V Šoštanju smo prav tako pripravili dve prireditvi, eno pa v Šmartnem ob Paki. Svojo prvo bralno značko, imenovano Ostržek, je usvojilo 481 (leto prej 535 otrok iz treh javnih vrtcev v Šaleški dolini), še 379 (leto prej 363) pa je malih bralcev in bralk, ki so usvojili bralno priznanje. Ostržke so usvojili najstarejši otroci, ki so jeseni postali prvošolci, priznanja pa mlajši bralci v vrtcih. Število dobitnikov Ostržkov je nekoliko upadlo, število dobitnikov priznanj pa je narastlo. V Vrtcu Velenje smo razdelili 265 priznanj (leto prej 221) in 351 Ostržkov (leto prej 412), v Vrtcu Šoštanj 80 priznanj (leto prej 122) in 103 Ostržke (leto prej 101), v Vrtcu Sonček v Šmartnem ob Paki pa 34 priznanj in 27 (leto prej 22) Ostržkov. Pri usvajanju bralne značke pomagalo 89 mentoric in mentorjev (leto prej 86).

50. MALA NAPOTNIKOVA KIPARSKA KOLONIJA

Na Malih Napotnikovih kiparskih kolonijah (MNKK), ki jih organizira Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje, zvoki dlet in kladiv od leta 1974 do danes neprekinjeno puščajo domišljajske, umetniške sledi v lesu. Zbirka doslej nastalih del, ki je na ogled v Vili Rožle, je ne le zavidanja vredna, ampak tudi edinstvena v svetu in doma. Gre namreč za dela, ki jih vsa leta ustvarjajo osnovnošolci, zadnja leta pa tudi dijaki. V letu 2023 so mladi kiparji pod vodstvom svojih likovnih pedagogov in mentorjev ponovno ustvarjali v idilični vasi Zavodnje nad Šoštanjem, kjer se je zgodba tudi začela in kjer je potekalo največ kiparskih kolonij doslej. Njeno edinstvenost je v letu 2023 z visokim občinskim priznanjem, Plaketo MO Velenje, ki jo je na svečanosti ob občinskem prazniku prevzel predsednik MZPM Velenje Zdenko Gorišek.

Delo na jubilejni, 50. MNKK, je steklo zadnji petek v septembru, 29. 9. 2023, ob zgodnji 9. uri. Ekipe, ki so jih sestavljali po trije ali štiri mladi kiparji, so ustvarjale cel petek in še v soboto dopoldne, ko nas je za slabi dve uri pri delu ustavil rahel dež. Ob 14. uri smo, na ponovno s soncem obsijanem prizorišču kolonije pri Domu krajanov Zavodnje, pripravili razstavo nastalih del in slavnostni zaključek kolonije, ki smo ga posvetili tudi visoki obletnici. Na jubilejni koloniji je 33 sodelujočih osnovnošolcev in dijakov v petih desetletjih ustvarjenim vsaj 600 umetniškim delom mladih kiparjev dodalo še 19 izdelkov, ki se združujejo v 13 zaključenih kiparskih del, saj so nekatere skulpture sestavljene iz več kosov. Tema je bila prosta. Sodelovali so učenci osmih osnovnih šol iz Šaleške doline, šestih iz MO Velenje ter osnovnih šol iz Šoštanja in Šmartnega ob Paki. Pridružili so se jim dijaki 3. letnika Gimnazije Velenje – umetniška smer pod vodstvom akademskega kiparja Jureta Markote. Pri delu jim je veliko pomagal šaleški likovnik Franc Ravnjak, ki je poskrbel za obdelavo lesa z motorno žago, ustvarjal pa je tudi sam. Ekipam so pomagali tudi dolgoletna mentorica, sedaj upokojena učiteljica likovne vzgoje Danica Arzenšek, akademski kipar Anže Sever in mentor jubilejne kolonije, upokojeni ravnatelj in likovni pedagog Tone Skok. Ti so na koncu ocenili letos nastala dela in izbrali tri, ki bodo obogatila stalno zbirko v Vili Rožle. Komisija je izbrala delo »Tirotum«, ki so ga izdelali učenci OŠ Šalek pod vodstvom likovnega pedagoga Borisa Oblišarja, delo »Gospa les in gospod les«, ki so ga izdelali učenci OŠ Gustava Šiliha Velenje pod vodstvom likovne pedagoginje Jume Valenčak ter delo »Totem bajeslovnih bitij«, ki so ga izdelali učenci OŠ Gorica pod vodstvom likovne pedagoginje Tanje Jakopin. Predsednik komisije Tone Skok je poudaril, da so mladi ponovno dokazali, kako kreativni so, skulpture so nastajale tudi s pomočjo novih, sodobnih tehnik in pristopov.

Tudi udeleženci zaključne prireditve, ki smo jo pripravili pred domom krajanov, so se strinjali, da so mladi kiparji v slabih dveh dneh ustvarili neverjetne umetnine. Pohvalil jih je tudi šoštanjski župan Boris Goličnik, ki je poudaril, da so Šoštanjčani ponosni na svojega rojaka Ivana Napotnika in prav tako na vse mlade kiparje, ki negujejo njegov spomin z delom v lesu. Navdušenja nad letos ustvarjenimi deli ni skrivala niti likovna kritičarka, umetnostna zgodovinarska mag. Milena Koren Božiček, ki je na zaključni prireditvi predstavila življenje in delo kiparja Ivana Napotnika. Priznanja sodelujočim ekipam je podelil predsednik MZPM Velenje Zdenko Gorišek, ki se je ob tem še enkrat zahvalil vsem dolgoletnim mentorjem kolonije in tudi mladim kiparjem. Malo Napotnikovo kiparsko kolonijo vsa leta podpirajo MO Velenje, Občina Šoštanj in Občina Šmartno ob Paki. Na jubilejni koloniji so nam zelo veliko pomagali v KS Zavodnje, saj so bili

gostitelji dogodka, oba dneva pa so nam bili v veliko pomoč pri pripravi in izvedbi kolonije in zaključne slovesnosti. Kolonijo je dodatno finančno podprla Občina Šoštanj, ki je poskrbela tudi za lepa darila za vse likovne pedagoge, mentorje in goste kolonije. Zato se ji iskreno zahvaljujemo! Takoj po koncu kolonije smo dela na ogled postavili v Mestni knjižnici Šoštanj, kjer je razstava gostovala do začetka januarja 2024, ko smo jo preselili v Mestno knjižnico Velenje, kjer je bila na ogled do konca februarja.

33. OTROŠKI PARLAMENT: Otroški parlament je program ZPMS, v katerem MZPM Velenje aktivno sodeluje že vseh 33 let. Gre za program vzgoje otrok in mladostnikov za demokracijo. MZPM Velenje je tudi regijski koordinator za Spodnjo Savinjsko, Zgornjo Savinjsko in Šaleško dolino. Medobčinski otroški parlament za Šaleško dolino smo pripravili 23. februarja 2023, v sejni dvorani MO Velenje. Tokrat so predstavniki vseh 9 osnovnih šol iz Šaleške doline razmišljali in razpravljali na temo Duševno zdravje otrok in mladih. Izkazalo se je, da gre za težko, a zelo pomembno temo, o kateri je treba govoriti na glas! Razprave so bile iskrene, mladi pa niso govorili le o problemih, ampak tudi o iskanju rešitev. In prav pri slednjem jim lahko pomagajo odrasli, ki so bili tokrat gostje parlamenta. Plenarni del zasedanja je vodila klinična psihologinja mag. Maša Naraločnik Sinur, mladi pa so izbrali 8 predstavnikov Šaleške doline. Regijski parlament smo pripravili v Vili Rožle, udeležilo se ga je 24 mladih parlamentarcev iz treh dolin. Na nacionalni parlament smo 11. aprila peljali 6 predstavnikov regije SAŠA. Naši delegati so se zelo dobro odrezali, saj so aktivno sodelovali v razpravah.

EVROPA V ŠOLI: Natečaj Evropa v šoli poteka pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenije, pri Medobčinski zvezi prijateljev mladine Velenje pa smo regijski koordinatorji za Spodnjo Savinjsko, Zgornjo Savinjsko in Šaleško dolino. Gre za evropski natečaj, ki ponuja prijazen in neposreden način, kako učence vzpodbuditi k razmišljanju o Evropi in najaktualnejših temah, ki pestijo njene prebivalce. Poteka že od leta 1953 pod pokroviteljstvom Sveta Evrope, Evropske komisije in Evropskega parlamenta ter Evropske kulturne fundacije. Tema je bila Vzgoja za mir, na nacionalnem nivoju na natečaju sodelovalo 136 vrtcev, osnovnih in srednjih šol, kar pomeni 10.128 otrok. Na regijskem nivoju smo na MZPM Velenje zbrali 157 del od 173 avtorjev, ki jih je pri ustvarjanju vodilo 55 mentorjev. Na natečaju je sodelovalo 16 šol iz regije SAŠA, od tega 14 osnovnih in dve velenjski srednji šoli. Na nacionalni natečaj smo poslali 45 del 69 avtorjev, ki sta jih izbrali dve strokovni komisiji (ena za literarna dela, druga za likovna, video in fotografska dela). Na državni nivo natečaja smo poslali 17 literarnih del, 41 likovnih del, 4 fotografska dela in dve video deli. Učenci iz naše regije so usvojili dve nacionalni nagradi, kar je v državnem merilu lep uspeh.

HUMANITARNA DEJAVNOST V LETU 2023

Leto 2023 je bilo za MZPM Velenje, kar se humanitarnega področja tiče, eno težjih do sedaj. Po opravljenem delu pa smo bili izjemno zadovoljni. Zveza se je celo leto odzivala na potrebe in stiske ljudi. Družinam z otroki smo pomagali na različnih ravneh. Naše vodilo je bilo vedno prisluhniti, pomagati in tudi spoštovati ter zaščititi dostojanstvo ljudi, ter jim omogočiti varne obiske v naši vili. Opažamo, da so stiske ljudi po epidemiji vse bolj poglobljene in kompleksne, zato ljudje potrebujejo več opore in podpore organizacij, kot je naša.

Leto 2023 si bomo zagotovo vsi v Sloveniji najbolj zapomnili po katastrofalnih vetrolomih, poplavah in plazovih, ki so v času poletja prizadeli državo. Po pomoč se je k nam kmalu obrnilo veliko družin z otroki iz regije SAŠA, še posebej prizadete so bile takoj po neurju družine iz občin Šmartno ob Paki in Šoštanj. Akcije pomoči so stekle takoj po neurju, pri tem nam je ogromno pomagala naša krovna organizacija ZPMS. V dogovoru z MO Velenje smo prevzeli finančni del velike humanitarne akcije Velenje pomaga. Preko zveze je teklo zbiranje in delitev finančne pomoči prizadetim v poletnih neurjih. To je bil za nas res zelo velik in odgovoren projekt, ki smo ga uspešno končali 21. decembra 2023.

Število družin z otroki, ki so se v letu 2023 na nas obrnili s prošnjo za pomoč, ker niso več zmogli vseh stroškov, se je podvojilo se že v letu 2022. V letu 2023 se je trend ob vse večji druginji pričakovano nadaljeval, sploh, ker se je dražila tako hrana kot energenti. Vsaka družina, ki je izpolnila vlogo za vključitev v humanitarni program in predložila ustrezno dokumentacijo, je bila deležna določene oblike pomoči, za katero je strokovna služba presodila, da je zanjo v danem trenutku najbolj ustrezna. Med družinami, ki nas prosijo za pomoč, je še vedno vse več takšnih, kjer so starši zaposleni, a prejemajo minimalno plačo. Struktura prosilcev za pomoč se je spremenila, saj imajo velikokrat tisti, ki ne delajo in živijo le od socialnih transferjev več pomoči države kot tisti, ki delajo za minimalno plačo. Še posebej v težkem položaju so mame in očetje, ki živijo sami z otroki (samohranilke in samohranilci), zato smo veliko

pomoči usmerili prav v te družine. Tudi v letu 2023 smo posebno pozornost posvečali družinam z otroki, ki imajo kronične ali redke bolezni.

V letu 2023 so nam z donacijami pomagali tako podjetja, javni zavodi samostojni podjetniki, društva in tudi občani. Zahvala gre tudi ostalim donatorjem, ki so depriviligiranim družinam iz Šaleške doline z izkupičkom dobrodelnih akcij močno polepšali leto.

- Družinam smo celo leto poravnali najnujnejše stanovanjske položnice, plačevali obveznosti za otroke v šolah, vrtcih ... Za finančno pomoč otrokom in družinam smo v letu 2023 namenili 15.648,53 EUR finančnih donacijskih sredstev.

- V letu 2023 smo z bogatimi paketi hrane in higienskih pripomočkov, ki so bili vredni od 100 do 250 EUR, družinam razdelili vsaj 350 paketov. Nekatere družine, kjer je stiska večja, so jih dobile večkrat, v različnih obdobjih leta. Največ paketov smo pripravili v času po avgustovski naravni nesreči, pripravljali smo jih vse do novega leta 2023 in po njem. Velikokrat med letom zato spodnje prostore vile spremenimo v skladišče, ker drugače ne gre, saj imamo ob širitvi humanitarnega dela pogosto prostorsko stisko. Družinam smo delili tudi dobro ohranjena in nova oblačila in obutev za otroke.

- Konec avgusta in v začetku septembra smo osnovnošolcem in dijakom delili šolske potrebščine (torbe, zvezke, delovne zvezke, pisala ...), dijakom in študentom smo s pomočjo donacije Mladinskega centra Velenje in ŠŠK pomagali vse do konca leta 2023. Naša zveza uporabnikom s šolskimi potrebščinami pomaga preko celega leta. V letu 2023 smo s šolskimi potrebščinami opremili 89 osnovnošolcev in 15 dijakom in študentom.

- V letu 2023 smo družinam z otroki razdelili tudi več kot 100 bonov v vrednosti vsaj 50 do 100 EUR (večje družine so dobile 200 EUR in več), 98 otrok pa je prejelo bone za nakup oblačil in obutve (v vrednosti od 50 do 100 EUR na otroka). Bone smo delili tako socialno šibkejšim družinam kot prizadetim v poplavih in neurjih.

- Vila Rožle je v mesecu decembru 2023 postala hiša daril, ki so jih donirali različni donatorji, organizacije ter posamezniki z velikim srcem. Otrokom in mladostnikom smo tako s pomočjo in podporo različnih donatorjev v decembrsko-januarskem obdobju razdelili 150 zelo bogatih daril. Pridobili smo jih s pomočjo akcije Trije zimski botri, akcije dijakov Gimnazije Velenje, pomagal nam je SD Velenje, ZPMS, D. I. s prijatelji ... Obdarili smo tudi otroke iz poplavljenih družin, staršem pa smo s pomočjo donacije učencev OŠ Šalek pripravili lepa praznična darila s hrano in higienskimi pripomočki.

POMOČ ZPMS DRUŽINAM IZ ŠALEŠKE DOLINE

Uspešno sodelovanje z našo krovno organizacijo ZPMS se je z različnimi oblikami nadaljevalo tudi v letu 2023. Tako smo sodelovali v njihovih različnih socialno humanitarnih programih, ki po novem delujejo pod imenom ENO SRCE® (pomoč družinam, Sapramiškin sklad, Glasbenik sem, Polna šolska torba ...).humanitarna sredstva za najbolj socialno krhke družine uspešno pridobivali tudi pri naši krovni organizaciji ZPMS, saj smo naše družine redno prijavljali za pridobitev finančne pomoči, s katero smo potem poplačali najbolj nujne življenjske stroške družin. Od krovne organizacije smo za socialno šibke družine pridobili 4.513 EUR. Za pomoč otrokom in družinam smo v letu 2023 namenili 15.648,53 EUR, razliko predstavljajo donacijska sredstva, ki jih je pridobila MZPM Velenje. Večini smo plačali najbolj nujne položnice in kupili nekaj opreme, ki so jo potrebovali. S pomočjo donacije ZPMS smo osrečili 2 družini iz Velenja, ena je prejela nov hladilnik Candy, druga pa televizor. Družini z Velenja, mami in sinu, smo v sodelovanju z ZPMS uredili brezplačno udeležbo na tridnevnem taboru za otroke s posebnimi potrebami v Laškem. Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS nam je tudi za šolsko leto 2023/2024 omogočilo 9 celoletnih brezplačnih izvodov revij Ciciban ali Cicido.

Največ pomoči smo iz strani ZPMS pridobili po poletnem neurju, saj smo s paketi in boni za nakup hrane in oblačil oskrbovali prizadete družine vse od avgusta do decembra 2023. Prejeli smo veliko higienskih pripomočkov in hrane, zato so bili paketi zelo bogati, vredni vsaj 100 do 200 EUR, saj smo jih prilagajali številu družinskih članov v družinah. Veliko sredstev smo pridobili tudi za pomoč prizadetim v neurjih, tako da smo v letu 2023 iz strani ZPMS skupaj pridobili 38.123,01 EUR sredstev za družine iz Šaleške doline, od tega 32.720 EUR za pomoč družinam, ki so bile močno prizadete v poplavih in 7.000 EUR bonov za nakup hrane. Sredstva družine še koristijo, saj jim plačujemo položnice in predračune. Kar za dve družini iz

Šaleške doline smo veliko sredstev pridobili s pomočjo kviza VEM! na RTV SLO. V enem od dobrotelnih kvizov je sodeloval tudi naš sodelavec Dušan Jager, ki se je odlično odrezal. Za eno družino so v kvizu zbrali 18.465 EUR, za drugo pa 12.355 EUR. Naj dodamo, da smo družine direktno usmerjali tudi na ZPMS, kjer so prizadeti v poplavah dobili po 3.000,00 EUR pomoči v denarju (plačevali so jim račune in predračune), pa tudi veliko materialne pomoči, od JUB barv za obnovo poplavljenih domov, do pripomočkov za čiščenje, higienskih pripomočkov ... Kot že rečeno pa smo iz donacij, ki smo jih dobili na MZPM Velenje, pripravljali pakete za družine tudi mi.

V letu 2023 smo številnim otrokom in mladostnikom iz naše doline pomagali pri vključitvi v program Botrstvo v Sloveniji. Za vključitev pripravimo pisni predlog in vso potrebno dokumentacijo. V letu 2023 smo vložili 63 prijav za otroke iz socialno šibkih družin in 23 prijav za otroke iz v neurju prizadetih družin.

HUMANITARNE AKCIJE V LETU 2023: Donacijska sredstva za pomoč družinam smo v letu 2023 pridobili s pomočjo kar nekaj humanitarnih akcij (Center Gibanja Velenje, Odreži drugačnost in Marko Hriberšek, donacija MOV ob kresni noči, Mladinski Center Velenje in ŠŠK, ki sta v času poletnih festivalov del vstopnin namenila pomoči otrokom in mladostnikom iz v neurjih prizadetih družin, 2. Velenje trail je del startnine namenil za letovanje otrok v letu 2024. Zelo uspešni sta bili dve akciji skupine občanov za Catio (koncert in dobrotelna dražba umetniških del) ... V času projekta Veseli december 2023 smo na prireditvah za otroke v velenjskem Domu kulture s pomočjo številnih podjetij, javnih zavodov, društev, občin in posameznikov, ki so nam podarili svoje izdelke in reklamen materiale, pripravili bogat srečelov ...

VELENJE POMAGA 2023

Obseg dela na humanitarnem področju je bil v letu 2023 za MZPM Velenje znatno večji kot bi bil brez akcije Velenje pomaga. Za nas je bila kar velik izziv. Smo prostovoljska organizacija, ki nima veliko zaposlenih, poleg humanitarnega dela pa čez leto izvajamo še številne preventivne in izobraževalne projekte. S skupnimi močmi, sodelovanjem, podporo in razumevanjem, smo akcijo uspešno pripeljali do cilja, ob tem pa pridobili izkušnje in ogromno novega znanja. Zavedanje, kako se lahko življenje prav vsakomur v trenutku obrne na glavo, preživimo pa lahko le, če si stojimo ob strani in si med seboj pomagamo, nas je vseskozi vodilo naprej, vse do zaključka – razdelitve zbranih sredstev.

Potek akcije: Mestna občina Velenje je v sodelovanju z javnimi zavodi na pobudo župana Petra Dermola 7. oktobra 2023 na Visti organizirala velik dobrotelni dogodek, na katerem so nastopili velenjski otroci, učenci, dijaki ter številni prostovoljci ŠCV, plesne šole in znani glasbeni ustvarjalci ter voditelji. Vsa zbrana sredstva so namenili občanom in ljudem iz Savinjske (Spodnje ter Zgornje Savinske doline) ter Koroške regije, ki so najbolj potrebovala pomoč za sanacijo škode po neurjih in poplavah. Akcija zbiranja sredstev se je končala 30. oktobra, v njej pa se je zbralo 100.060, 00 tisoč evrov. V želji, da bodo sredstva resnično prišla v prave roke, smo županom in direktorjem občinskih uprav najhujše prizadetih občin poslali obrazec za vključitev občanov v razdelitev zbranih humanitarnih sredstev za sanacijo po ujmah. Občine so izbrale družine, ki so jim posredovale vloge. Do 20. oktobra smo prejeli 219 vlog. Humanitarni odbor, sestavljen iz članov naše zveze ter predstavnikov Mestne občine Velenje, je 16. novembra 2023 določil pravila razdelitve sredstev. Sekretarka zveze se je sestala tudi s popisovalci škode na terenu, prisostvovala je tudi podžupanja Aleksandra Vasiljevič. Namen je bil pridobiti čim bolj realno oceno škode pri družinah iz MO Velenje, ki so jih prizadeli predvsem plazovi in pustili za seboj obsežne posledice. Delo strokovne službe je v tem času zajemalo vsakodnevno ogromno stikov s prizadetimi. Slišali smo veliko žalostnih in zelo tragičnih zgodb, zato je bila naša skrb v celoti namenjena temu, da jim z razumevanjem, podporo in pomočjo vsaj malo olajšamo težke trenutke. Poskrbeli smo, da so bile njihove vloge pravilno in natančno izpolnjene, zato smo skrbno bdeli nad zbrano dokumentacijo. Nekaj vlog, ki so prispele prepozno ali niso bile v skladu s kriteriji, smo zavrnili. Na podlagi ocen škod je tako s predstavniki MO Velenje razširjen humanitarni odbor na 2. seji, 28. novembra 2023, kar 196 prosih iz 13. sosednjih občin razdelil 68.600 evrov, vsak oškodovanec je prejel 350 evrov. Družin iz MO Velenje, ki jih je humanitarni odbor vključil v akcijo na podlagi škode, vpisane v sistem Ajda, in ocene dejanskega stanja, je bilo 23. Njim je bilo namenjenih 31.400 evrov. Nakazilo smo opravili 5. decembra 2023. Zadnje nakazilo, preostanek zbranih sredstev, smo družinam iz MO Velenje opravili 21. decembra. Vsaka družina je prejela 150 EUR. Pri razdelitvi sredstev je bilo upoštevanih več kriterijev dodelitve sredstev posamezni družini. Humanitarni odbor je družine iz MO Velenje razdelil v 3 kategorije: najbolj prizadete so prejele 2.000, srednje prizadete 1.000 ter ostale po 500 evrov. Družine iz MO Velenje so dodatno dobile še po 150 evrov, saj so nekateri donatorji in telefonski operaterji sredstva

nakazovali po 60 dneh od sklenitve donacijske pogodbe. Del sredstev smo zato na račun prejeli šele v letu 2024.

Zelo srečni in hkrati ponosni smo, da MZPM Velenje deluje v okolju, kjer živi veliko posameznikov in deluje veliko podjetij ter obrtnikov, ki imajo čut za sočloveka. Veliko pomoči nam pri našem delu namenijo tudi vse tri lokalne skupnosti, torej MO Velenje ter občini Šoštanj in Šmartno ob Paki. Prav z njihovo pomočjo lahko na MZPM Velenje pomagamo družinam iz socialnega roba, pri čemer na prvo mesto vedno postavljamo otroke in njihove potrebe, rušimo stereotipe in pripomoremo k enakosti otrok! Iskreno se zahvaljujemo vsem donatorjem, ki so s svojo podporo omogočajo izvajanje naših humanitarnih programov. Skupaj smo v domove naših družin, ki jim leto 2023 ni bilo naklonjeno, podarili toplino in veselje. Hvala vam za vašo nesebičnost in zaupanje.

FINANČNO POROČILO

Zveza MZPM Velenje je imela 343.293 EUR prihodkov in 340.879 EUR odhodkov. Poslovni izid je bil 2.417 EUR (presežek prihodkov nad odhodki), kjer gre za neporabljena donacijska sredstva, ki smo jih po sklepu skupščine MZPM Velenje prenesli v leto 2024. Mestna občina Velenje je za delovanje zveze prispevala 191.869 EUR. Na razpisih v RS smo pridobili 67.134 EUR, starši so za sodelovanje v naših programih prispevali 26.023 EUR. Delež MO Velenje v skupnih prihodkih MZPM Velenje je 55,89 %.

Humanitarna sredstva, ki jih kot humanitarno društvo prejmemo in prenakažemo družinam ali fizičnim osebam, vodimo na prehodnem kontu – obveznosti za izplačila humanitarnih sredstev. V letu 2023 smo pridobili 145.223 EUR teh sredstev, izplačanih pa je bilo 120.078 EUR sredstev. Pridobili smo še 13.459 EUR nenamenskih donacij in vsaj še za 35.000 EUR materialnih donacij ter novoletna darila za otroke (150) iz socialno šibkih družin v vrednosti vsaj 6.000 EUR.

Bojana Špegel, dipl. sociolog (UNI), sekretarka MZPM Velenje

April 2024

